

Додаток
до рішення сільської ради
15.12.2022 № 27 - 3/VIII

ПРОГРАМА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
МИХАЙЛІВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2023 РІК

1. Вступ.	стор. 3
2. Аналітична частина плану соціально-економічного розвитку Михайлівської сільської ТГ.	стор. 4
2.1. Географічне розташування сільської ТГ, опис суміжних територій.	стор. 4
2.2. Демографічна ситуація, ринок праці сільської ТГ.	стор. 6
2.3. Стан розвитку інфраструктури сільської ТГ.	стор. 8
2.4. Фінансово-бюджетна ситуація сільської ТГ.	стор. 13
2.5. Результати SWOT- аналізу.	стор. 15
3. Цілі та пріоритети розвитку сільської територіальної громади.	стор. 18
4. Основні завдання та механізми реалізації Програми соціально-економічного розвитку сільської територіальної громади.	стор. 21
4.1. План заходів соціально-економічного розвитку Михайлівської сільської ТГ.	стор. 22
5. Моніторинг та оцінка результативності реалізації Програми.	стор. 22

• Вступ

Відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» №157-VIII від 05.02.2015 із змінами та доповненнями, розпорядження Черкаської обласної державної адміністрації «Про затвердження висновку обласної державної адміністрації, щодо відповідності Конституції та Законам України проекту рішення щодо добровільного об'єднання територіальних громад» від 15.09.2017 №527, рішень «Про добровільне об'єднання територіальних громад» Михайлівської сільської ради від 20 вересня 2017 року № 23-1/VIІ, Ребедайлівської сільської ради від 20 вересня 2017 року № 23-1/VIІ, Ревівської сільської ради від 20 вересня 2017 року № 23-1/VIІ було утворено Михайлівську об'єднану територіальну громаду з центром у селі Михайлівка, Кам'янського району, Черкаської області шляхом об'єднання Ребедайлівської, Ревівської та Михайлівської сільських рад.

На підставі Закону України від 16.04.2020 р. № 562-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» та постанови Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 728-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Черкаської області» до складу Михайлівської територіальної громади Черкаської області входять села: Михайлівка, Ребедайлівка, Флярківка, Жаботин, Куликівка, Лубенці, Пляківка, Ревівка, Райгород, Ярове, селище Лісове, селище Сокирне та селище Грекове.

Законодавчим підґрунтям для розроблення Програми соціально-економічного розвитку Михайлівської сільської територіальної громади на 2023 рік (далі – Програма) є Закони України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України» від 23.03.2000 №1602-III, «Про місцеве самоврядування в Україні», Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, стратегії розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки та стратегії розвитку Михайлівської об'єднаної територіальної громади на період до 2026 року.

Програму розроблено з метою висвітлення єдиної політики розвитку сільської територіальної громади у 2023 році, реалізації пріоритетів, які б забезпечили зростання добробуту і підвищення якості життя населення територіальної громади за рахунок забезпечення позитивних структурних зрушень в економіці, підвищення її конкурентноспроможності, як основи для збалансованого зростання стандартів та показників економічного розвитку.

Відповідно до результатів соціально - економічного розвитку, наявних проблем та нагальних потреб територіальної громади, можливостей сільського

бюджету на 2023 рік, визначено цілі, пріоритети та завдання соціальної й економічної політики та розроблено основні заходи щодо їх реалізації.

Головні завдання Програми :

- проведення аналізу сучасного стану сіл громади;
- визначення головних проблем населених пунктів та формування стратегічних напрямків їх вирішення;
- формування бачення майбутнього сіл територіальної громади: Михайлівки, Ребедайлівки, Флярківки, Жаботин, Куликівки, Лубенці, Пляківки, Ревівки, Райгород, Ярове, селища Лісове, селища Сокирне, селища Грекове.

Джерелами фінансування Програми є кошти бюджету сільської територіальної громади, субвенції з державного бюджету, кошти суб'єктів господарювання, інвесторів та інші джерела, не заборонені діючим законодавством.

У процесі виконання Програма може уточнюватися. Зміни і доповнення затверджуються сесією Михайлівської сільської ради за поданням сільського голови або відповідних постійних депутатських комісій сільської ради.

2. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

2.1. Географічне розташування територіальної громади, опис суміжних територій

На території Михайлівської сільської ради розташовано 13 населених пунктів: Михайлівка, Ребедайлівка, Флярківка, Жаботин, Куликівка, Лубенці, Пляківка, Ревівка, Райгород, Ярове, селище Лісове, селище Сокирне та селище Грекове. Адміністративно-територіальним центром Михайлівської територіальної громади є село Михайлівка, яке знаходиться на відстані 10 км від м. Кам'янка, 12 км до найближчої залізничної станції м. Кам'янка та 50 км до обласного центру м.Черкас.

Михайлівська територіальна громада межує з Кам'янською, Березняківською та Медведівською громадами Черкаського району, Черкаської області.

Через територію громади проходить автомагістраль Н-01 (Київ – Луганськ - Ізварине).

Відстань від адміністративного центру с.Михайлівка до населених пунктів ТГ: с.Ребедайлівка – 7 км, с.Флярківка – 4 км, с.Жаботин – 8 км, с.Куликівка – 16 км, с.Лубенці – 22 км, с.Ревівка – 18,3 км, с.Пляківка – 16,7 км, с.Райгород – 23 км, с.Ярове – 20 км, селище Грекове – 18 км, селище Сокирне - 14 км та селища Лісове – 10 км.

Територія громади складається з 4449 дворів і нараховує 6726 жителів.

Загальна площа території Михайлівської сільської територіальної громади складає 23246 га. Основною структурно - планувальною одиницею

населених пунктів є вулиці з одно та двосторонніми забудовами. За функціональним призначенням територія громади поділяється на виробничу, сільськогосподарську та сільську місцевість.

На території громади під водними об'єктами зайнята площа – 77,93 га, ставки переважно передано в оренду для розведення риби. Грунтові води залягають на глибині більше 5 метрів.

Територія Михайлівської громади безпечна щодо затоплення повеневими водами. Небезпечні геологічні процеси відсутні. Основу ґрунтового покриву складають чорноземи опідзолені і реградовані слабозмиті і середньосуглинкові, опідзолені сильнозмиті середньосуглинкові ґрунти.

Всі села громади електрифіковані та більша частина отримала доступ до інтернету, частина сіл газифіковані, мають централізоване водопостачання та місцеву каналізацію.

На більшій частині території громади вулиці не мають твердого покриття. Зелені насадження представлені лісами, парками, садками та присадибними ділянками.

Клімат території помірно континентальний з м'якою зимою та досить теплим, з достатньою кількістю опадів, літом. Однак останні зими дещо морозні, а літо посушливе.

В цілому клімат території можна вважати комфортним для життя та сприятливим для господарської діяльності, в першу чергу для розвитку сільського господарства.

Санітарна очистка територій сіл громади проводиться індивідуально по кожному подвір'ю.

В адміністративно - громадському центрі с.Михайлівка зосереджені сільська рада, будинок культури, бібліотека, заклад загальної середньої освіти, заклад дошкільної освіти, спеціальна школа, амбулаторія загальної практики сімейної медицини, магазини, пам'ятник загиблим воїнам, церква святого Архангела Михаїла, яка побудована в 1888 році.

Територія Михайлівської громади є нерозривною. Її межі визначаються по зовнішніх межах юрисдикції сільських рад, що об'єдналися сіл Михайлівка, Ребедайлівка, Жаботин, Лубенці, Ревівка, Райгород.

Малюнок 1.Карта Михайлівської сільської територіальної громади

Територія громади межує з:

- 1) північного сходу – с. Деменці;
- 2) північного заходу – с. Березняки;
- 3) півночі – с.Сунки;
- 4) сходу – с. Грушківка
- 5) південного заходу – с. Лебедівка;
- 6) півдня – м. Кам`янка;
- 7) заходу - с. Лузанівка.

2.2. Демографічна ситуація, ринок праці сільської територіальної громади

Нерівномірність в розвитку суспільства, природно - екологічні і соціально-політичні потрясіння, війни, репресії, якими багата українська історія і супутні їм різкі погіршення рівня життя відчутно позначаються на

режимі відтворення населення, ведуть до падіння народжуваності, зростання смертності.

Сучасна демографічна ситуація, що склалась в селах громади, характеризується збереженням тенденції скорочення чисельності населення, його економічно активної частини і питомої ваги зайнятості населення.

Загальна чисельність зареєстрованого населення Михайлівської сільської територіальної громади станом на 01.12.2022 6726 осіб, з них 1976 пенсіонерів, що складає 29,4 %.

Як і загалом в Україні, на території Михайлівської сільської територіальної громади смертність перевищує народжуваність. Так, станом на 1 грудня 2022 року на території Михайлівської сільської ради народилося 8 осіб, а померло 79 осіб. Приписалося 48 осіб, виписалося 39 осіб.

Більшість факторів, які впливають на демографічну ситуацію в селі, формуються на загальнодержавному рівні і залежать від фінансово - економічного стану та добробуту населення. Подолання фінансової кризи та поліпшення економічного стану населення, що в свою чергу призведе до досягнення сталого демографічного розвитку, нормалізації і відтворення населення, є тривалим і складним процесом.

Кількість працездатного населення сільської територіальної громади становить 3259 осіб, з них близько 2469 осіб працює на підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності та господарювання.

Основними проблемами неповної зайнятості населення є:

- наявність підприємств з сезонним циклом роботи;
- недостатнє реагування системи професійної підготовки кадрів на зміни ситуації на ринку праці, що призводить до незбалансованого попиту та пропозиції робочої сили, ускладнює працевлаштування випускників навчальних закладів;
- відсутність механізму реалізації щодо бронювання робочих місць для працевлаштування незайнятого населення, що потребує соціального захисту;
- наявність тіньових відносин, передусім внаслідок значного податкового навантаження на роботодавців та відсутність механізму економічного стимулювання роботодавців до створення робочих місць з гідними умовами та оплатою праці.

Основні завдання та цілі:

- сприяння зайнятості населення, зниження рівня безробіття шляхом розвитку підприємництва;
- покращення соціальної інфраструктури громади;
- залучення інвестицій.

Ринок праці:

Основою зайнятості населення є робота в ТОВ «Олімп», АПК «Сервіс», ПП «ВАТ КОМПАНІ», ТОВ «Компанія «Тіса-Агро», ТОВ «БК «ЕСКАДОР», ТОВ «СТ «Агросвіт», ТОВ «Соната - ОІЛ», ФОП «Левенець К.І.», ФОП «Марченко Г.В.», ТОВ «Експоліспром», ПАТ «Укрнафта», ПП «Везувій», ФГ «Бандура В.І.» та закладах освіти громади.

2.3 Стан розвитку інфраструктури сільської територіальної громади

На території Михайлівської сільської територіальної громади здійснюють господарську діяльність суб'єкти підприємницької діяльності. Основні напрями діяльності – сільськогосподарське виробництво, підприємство переробної промисловості, роздрібна торгівля.

На території Михайлівської сільської ради основними землекористувачами є: ТОВ «Олімп», ТОВ «СП «Нібулон», ДСП «Агрокомплекс», ТОВ «Альфа-Агро» КВГ, АПК «Сервіс», ПП «ВАТ КОМПАНІ», ТОВ «Колос – 08» та фермерські господарства ФГ «Бандура В.І.», ФГ «Урожай-88», ФГ «Колос», СФГ «Руденка В.І.», ФГ «Шульги О.Я.», СФГ «Клин», СФГ «Органік», ФГ «Москаленко 3». ФГ «Деметра-15», ФГ «Куцівське».

Загалом, у Михайлівській ТГ зареєстровано 58 юридичних осіб та 121 приватних осіб - підприємців. Найбільшими платниками з яких є ТОВ «Олімп», ТОВ «СП «Нібулон», АПК «Сервіс», ПП «ВАТ КОМПАНІ», ТОВ «БК «ЕСКАДОР», ТОВ «Експоліспром», ТОВ «Альфа-Агро» КВГ, ДП «Чигиринський лісгосп», ТОВ «Компанія «Тіса-Агро», ТОВ «Імпульс», ТОВ «Колос – 08», ФГ «Бандура В.І.», ТОВ «Соната - ОІЛ», СФГ «Органік».

На території громади функціонує 25 закладів торгівлі, 2 заклади побутового обслуговування населення (шиномонтаж та салон краси), 2 АЗС.

Природні ресурси. В околицях населеного пункту є корисні копалини осадового походження: пісок, камінь, червона та біла глина в с.Ребедайлівка, та гранітний камінь с.Пляківка, в недалекому минулому використовувалися для місцевих потреб. Основним ресурсом є землі сільськогосподарського призначення, які знаходяться в оренді, або обробляються вихідцями. В наявності землі лісового фонду та об'єкти водного фонду. Лісовий фонд громади передано в експлуатацію ДП «Кам'янський лісгосп», діяльність якого спрямована на відтворення і збільшення лісів шляхом лісовідновлення і лісорозведення, охорону і захист лісових насаджень, раціональне використання лісових ресурсів.

На території громади є розгалужена електрична і газова мережа. 100% населення сіл Михайлівка, Ревівка, Пляківка, Ребедайлівка, Жаботин, Флярківка, Лубенці, Куликівка, Райгород, Ярове та селище Лісове, селище Сокирне та селище Грекове електрифіковано, 69% всього населення громади забезпечено газопостачанням.

Житлові приміщення опалюються індивідуально.

Інженерна інфраструктура ТГ включає в себе водопостачання (довжина водогону 13,3 км в с.Ребедайлівка та с.Пляківка), освітлення вулиць та доріг.

На території с. Ребедайлівки 233 домогосподарств та на території с.Пляківка 82 домогосподарства користуються централізованою системою водопостачання решта жителів користуються водою із індивідуальних колодязів.

Дорожньо - транспортне забезпечення. Михайлівська громада має розвинену транспортну систему. Перевезення пасажирів здійснюється, як залізничним так і автомобільним транспортом.

Через Михайлівську сільську територіальну громаду проходить автомобільна дорога державного значення Київ-Знам'янка, що є сполученням з обласним центром та м. Києвом.

Транспортне сполучення із:

- обласним центром м.Черкаси здійснюється ТОВ «Сервіс-Авто 2005» по маршруту Кам'янка - Черкаси, кількість перевезень 4 - здійснюється щоденно та 6 - здійснюється 3 рази в тиждень (середа, п'ятниця, неділя);

- з містом Кам'янка здійснюється КП «Жаботин-Благоустрій», 1 маршрут Лубенці – Райгород - Лубенці, 2 рази на тиждень (середа, п'ятниця);

- на Київ здійснюється перевезення ТОВ «Автогосподарство «Козацька лава», 1 маршрут щоденно.

Завдяки вигідному територіальному розташуванню через с. Михайлівка проходять маршрути пасажирських автотранспортних засобів, що здійснюють міжрегіональне перевезення пасажирів (м.Київ та м.Кропивницький). Через села Ревівка, Пляківка, Ярове та Райгород проходить залізничний транспорт.

Мережа шляхів: Загальна протяжність вулиць в Михайлівській сільській територіальній громаді становить 159,45 км, з яких 46,56 км -дороги з асфальтним покриттям, 13,7 км – бруківка, а 59,7 км -дороги з щебеневим покриттям та 39,49 км - дороги з ґрунтовим покриттям.

Основними завданнями в розвитку ЖКГ на 2023 рік є:

- продовжити виконання поточного ремонту доріг по вулицях населених пунктів сільської територіальної громади;
- проведення озеленення і благоустрою територій сільської ради;
- здійснення заходів по впорядкуванню та освітленню вулиць;
- придбання обладнання та техніки для комунального підприємства КП «Жаботин-Благоустрій»;
- інвентаризація зелених насаджень населених пунктів сільської ради.

Соціальний захист

Жителі Михайлівської громади отримують соціальну допомогу із державного бюджету, а також їм надається матеріальна допомога із сільського

бюджету. За 11 місяців 2022 року виплачено матеріальну допомогу на лікування, на вирішення соціально - побутових проблем в зв'язку зі скрутним матеріальним становищем та на поховання 154 жителям на суму 314,200 тис. грн. По місцевій програмі «Турбота» до пам'ятних днів на виплату одноразової матеріальної допомоги було виділено:

- до Дня пам'яті Чорнобильської трагедії суму 15,000 тис.грн. на 30 осіб;
- до Міжнародного дня людей з інвалідністю суму 8,000 тис.грн на 16 дітей з інвалідністю;
- до Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні суму 9,000 тис.грн. трьом учасникам другої світової війни;
- до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав суму 14,000 тис.грн. на 28 осіб.

З 24.02.2022 року до Михайлівської сільської ради звернулося 874 особи із заявами про взяття їх на облік як внутрішньо переміщених та про надання державної допомоги на проживання внутрішньо переміщених осіб, які періодично отримують медичну та гуманітарну допомогу у вигляді продуктових наборів, засобів гігієни, одягу, взуття за сприянням органів державної влади, благодійних фондів, громадських організацій, волонтерів та органів місцевого самоврядування. Станом на 01.12.2022 513 осіб вже залишили територію нашої громади.

На території сільської ради зареєстровано і проживає 74 багатодітні сім'ї, в яких виховується 232 неповнолітні дитини. 10 дітей, які знаходяться під опікою. У громаді 17 сімей учасників АТО, в яких проживають 23 дітей.

На території Михайлівської сільської ради 150 одиноких непрацевдатних громадян та інвалідів, яких обслуговують 15 соціальних робітників. Також здійснюється соціальний супровід сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах та соціальне супроводження прийомних сімей та дитячого будинку сімейного типу. Їм надаються різні види соціальних послуг.

Основні завдання:

- забезпечення реалізації на території громади державної політики у сфері соціального захисту населення, організації надання соціальних послуг особам, окремим соціальним групам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати;
- проведення соціально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання потраплянню в складні життєві обставини осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення;
- надання особам/сім'ям комплексу соціальних послуг, яких вони потребують, відповідно до переліку послуг, з метою мінімізації або подолання таких обставин.

Освіта

Освітню галузь Михайлівської сільської територіальної громади представляють 5 закладів освіти:

1. Михайлівський ліцей;
2. Ребедайлівський ліцей;
3. Ревівський ліцей;
4. Жаботинський ліцей;
5. Райгородський ліцей;

в яких навчається 578 учнів, працює 90 учителів. Вище вказані заклади освіти були прийняті у комунальну власність сільської ради з 1 лютого 2018 року рішенням сільської ради від 30.01.2018 № 2-20/VII та з 1 січня 2021 року згідно рішення від 18.12.2020 №1-19/VIII було прийнято у комунальну власність Михайлівської сільської ради Райгородський та Жаботинський ліцей.

Також на території громади є комунальний заклад «Михайлівська спеціальна школа Черкаської обласної ради», де виховується 103 дитини. На території даної школи - інтернату функціонує двоповерховий гуртожиток на 120 місць, фінансування якого здійснюється за рахунок обласного бюджету.

На території громади функціонує 5 закладів дошкільної освіти:

1. ЗДО «Дзвіночок» в с.Ребедайлівка, який відвідує 18 дітей, працює 6 працівників;
2. ЗДО«Сонечко» в с.Пляківка, який відвідує 17 дітей, працює 7 працівників;
3. ЗДО «Барвінок» в с.Михайлівка, який відвідує 20 дітей, працює 7 працівників.
4. ЗДО «Веселка» в с.Райгород, який відвідує 20 дітей, працює 6 працівників.
5. ЗДО «Колосочок» в с.Жаботин, який відвідує 17 дітей, працює 6 працівників.

Дитячі садки знаходяться на повному утриманні сільської ради. Створено всі необхідні умови для виховання та навчання дітей.

Основні проблеми:

- недостатні обсяги фінансування освітньої сфери, в першу чергу на оновлення матеріально - технічної бази закладів освіти.

Основні завдання:

- впровадження сучасних інформаційних технологій у освітній процес для забезпечення умов реалізації Державного стандарту;
- виконання завдань соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- забезпечення проведення ремонту будівель закладів освіти;
- проведення модернізації матеріально-технічної бази закладів освіти;
- оснащення комп'ютерами закладів освіти;
- поповнення спортивним інвентарем закладів освіти;
- модернізація ігрових та спортивних майданчиків закладів освіти.

Охорона здоров'я

В мережі закладів охорони здоров'я на території Михайлівської сільської територіальної громади функціонує 7 лікувально-профілактичних закладів, в т.ч.:

- амбулаторія загальної практики сімейної медицини с.Михайлівка;
- амбулаторія загальної практики сімейної медицини с.Жаботин;
- фельдшерсько-акушерський пункт с.Ребедайлівка;
- фельдшерсько-акушерський пункт с.Райгород;
- фельдшерський пункт с.Флярківка;
- фельдшерський пункт с.Ревівка;
- фельдшерський пункт с.Пляківка.

Основні проблеми:

- недостатнє забезпечення закладів охорони здоров'я медикаментами першої необхідності;
- недостатній рівень відповідності наявного медичного обладнання в закладах охорони здоров'я вимогам сучасної медицини.

Основні завдання та заходи на 2023 рік:

- впровадження сучасних інформаційних технологій у медичній сфері;
- покращення матеріально - технічної бази закладів охорони здоров'я;
- збереження лікувально - профілактичних закладів у селах громади;
- формування системи надання населенню доступних та високоякісних медичних послуг.

Культура та духовність

Мережа закладів культури на території сільської територіальної громади представлена 9 бібліотеками (с.Михайлівка, с.Ребедайлівка, с.Флярківка с.Жаботин, с.Куликівка, с.Лубенці, с.Райгород, с.Пляківка та с.Ревівка), 6 Будинками культури та 2 сільськими клубами, які фінансуються з місцевого бюджету.

Основні завдання та цілі:

- збереження та якісний розвиток мережі закладів культури ;
- збереження історико-культурної спадщини;
- покращення матеріально-технічної бази;
- підвищення рівня виконавської майстерності, підтримка існуючих колективів.

Фізична культура та спорт

На території сільської ради діють спортивні команди, які приймають участь у змаганнях по футболу.

Основними проблемами є:

- обмеження обсягів фінансування сфери фізичної культури та спорту;
- Основні завдання та заходи на 2023 рік:
- забезпечення належних умов для розвитку спорту на селі;
 - сприяння участі спортсменів в спартакіадах громади;
 - забезпечення ремонту, реконструкції та придбання спортивних споруд та благоустрій стадіонів;
 - залучення до занять спортом дітей та підлітків.

На території Михайлівської сільської ради функціонує місцева пожежна охорона.

Екологічна ситуація Михайлівська територіальна громада – контрольована, відноситься до 4 категорії наслідків аварії на ЧАЕС. Всі підприємства, які мають джерела викидів в навколишнє середовище створені за законом та перспективним планом, набувають функцій, повноважень та фінансових ресурсів на рівні міст обласного підпорядкування.

Основні завдання на 2023 рік:

- поліпшення системи природокористування, зменшення забруднення довкілля.

2.4 Фінансово-бюджетна ситуація

Фінансово-бюджетна діяльність - це основний інструмент регулювання та стимулювання економічних і соціальних процесів в селах, що реалізується за рахунок бюджетних ресурсів, власних коштів підприємств, установ та організацій, коштів позабюджетних фондів та коштів інвесторів.

Основною метою діяльності сільської територіальної громади у сфері бюджетно-фінансової політики є формування достатніх ресурсів податкових надходжень для фінансування пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку громади та підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

Об'єктом аналізу фінансово-бюджетної ситуації сільської територіальної громади є місцевий бюджет та функціонування міжбюджетних відносин в умовах ринкової економіки.

Запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів, що мають прямі міжбюджетні відносини з Державним бюджетом України.

Вжиття заходів щодо детінізації та легалізації виплати заробітної плати в громаді.

Забезпечення своєчасної та повної виплати заробітної плати працівникам бюджетної сфери з урахуванням державних і галузевих норм та гарантій, проведення розрахунків за спожиті бюджетними установами енергоносії та комунальні послуги.

Фінансова підтримка коштами місцевого бюджету заходів, які проводяться в громаді та проведення заходів по відзначенню

загальнодержавних свят, пам'ятних дат та інших заходів із забезпечення належних матеріальних та фінансових умов для цього.

Надання з місцевого бюджету матеріальної допомоги громадянам які потрапили в скрутне матеріальне становище, особам котрі мають особливі заслуги перед Україною, приймали участь в антитерористичній операції в східних регіонах України.

Надання з місцевого бюджету іншим бюджетам міжбюджетних трансфертів на соціальний захист населення, виконання районних та обласних програм в галузі освіти, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, обороноздатності держави, інших програм, поліпшення матеріально-технічної бази бюджетних установ.

Фінансова підтримка коштами місцевого бюджету програм спрямованих на соціально-економічний розвиток громади.

Позитивними сторонами фінансово-бюджетної ситуації сільської територіальної громади є:

- отримання 60 % податку на доходи фізичних осіб, який є основним джерелом наповнення бюджетів, а також єдиний податок, податок на майно, акцизний податок та інші податки і збори;

- наявність державних програм та отримання підтримки від держави на розвиток інфраструктури;

- визначеність фінансових пріоритетів серед різних фінансових надходжень.

Основні чинники, які негативно впливають на фінансово - бюджетну ситуацію громади:

- нестабільність законодавства;

- відсутність гарантій стабільного розвитку економіки як держави так і громади;

- високі темпи інфляції, які негативно впливають на рівень фінансової забезпеченості, як бюджету громади так і її жителів;

- постійна зміна цін та тарифів на енергоносії;

- несправедливий розподіл акцизного податку;

- нестача достатніх власних фінансових ресурсів;

- відсутність підприємств промислового виробництва;

- зношеність основних засобів, зокрема будівель і приміщень бюджетних установ, які потребують значних капітальних вкладень.

Основними цілями фінансово - бюджетної політики Михайлівської сільської ради на 2023 рік є:

- забезпечення ефективного управління бюджетним процесом, а саме, виконання дохідної частини бюджету;

- удосконалення системи адміністрування податків, зборів, обов'язкових платежів та збільшення надходжень до бюджету;

- сприяння розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності на території громади;

- створення сприятливих умов для розвитку малого підприємництва;

- розбудова інфраструктури за рахунок реалізації програм та інвестиційних проектів у сфері транспорту, будівництва, комунального господарства, екології.

2.5. Результати SWOT-АНАЛІЗУ

SWOT – аналіз сільської територіальної громади проведено на основі матеріалів дослідження соціально - економічного стану населених пунктів, що входять до складу Михайлівської сільської ради. На основі SWOT – аналізу здійснюється ідентифікація проблем та вибір пріоритетних напрямків розвитку громади. Аналіз дає можливість об'єктивно оцінити можливості всебічного розвитку території. Виділення слабких сторін дозволить розробити ефективні заходи щодо попередження проблем, які можуть виникнути при процесі розвитку. Сильні сторони дають підставу визначити потенційні можливості території по виявленню проблем та розробити ефективну стратегію щодо їх вирішення.

SWOT-аналіз Михайлівської громади

Таблиця 1

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. Розміщення вздовж автомобільної дороги державного значення Київ—Знам'янка, що забезпечує сполученням з областю та м. Києвом, в 12 км від залізничної станції м. Кам'янки Одеської залізниці.</p> <p>2. Потужний природний потенціал у вигляді лісів, водоймищ, орних земель, які становлять 83% від території громади.</p> <p>3. Функціонування промислових та аграрних підприємств на території громади, діяльність яких виходить за межі області та які мають ринки збуту продукції по всій Україні.</p> <p>4. Наявність вільних земельних ділянок та нерухомості, які можуть бути надані для розвитку бізнесу.</p> <p>5. Діяльність народного самодіяльного духового оркестру, функціонування Михайлівського будинку культури та художньої самодіяльності.</p> <p>6. Наявність родовищ природних копалин на території громади: піску, білої та червоної глини та гранітного каменю, які на сьогодні не розробляються.</p>	<p>1. Погані дороги між населеними пунктами громади, та проблеми з дорогами і тротуарами в самих населених пунктах.</p> <p>2. Проблеми з вивезенням, сортуванням та переробкою відходів, що спричиняє невдоволеність населення.</p> <p>3. Низький рівень забезпечення питною водою та проблеми з її якістю.</p> <p>4. Невідповідність рівня заробітної плати очікуванням мешканців, що змушує частину населення шукати роботу за межами громади.</p> <p>5. Застаріле матеріально-технічне оснащення закладів освіти, культури та охорони здоров'я.</p> <p>6. Обмежена кількість облаштованих місць для</p>

<p>7. Висока питома вага населення працеспроможного віку, порівняно з більшістю інших громад Черкащини.</p> <p>8. Висока ступінь підтримки населенням місцевої влади.</p> <p>9. Народження та проживання на території громади таких визначних особистостей, як бандурист Федір Жарко та художник Макар Муха.</p> <p>10. Функціонування в громаді асфальтного заводу, який забезпечує місцеве населення робочими місцями, а Черкаський та сусідні райони необхідною продукцією.</p>	<p>відпочинку та проведення дозвілля.</p> <p>7. Відсутність підготовлених просторових планів, містобудівних документів тощо.</p> <p>8. Тінізація місцевої економіки.</p> <p>9. Залежність доходної частини бюджету від кількох платників податку.</p> <p>10. Інертність населення, що стримує вирішення суспільно значимих проблем громади.</p> <p>11. Обмежена кількість закладів побутового обслуговування, спортивної сфери.</p> <p>12. Низький розвиток енергозберігаючих технологій в громаді.</p> <p>13. Низький рівень соціальної активності підприємців.</p>
--	--

Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Пріоритетний розвиток малого і середнього підприємництва у сфері промислового і сільського виробництва шляхом спрощення адміністрування податків, створення умов для покращення доступу до фінансових (кредитних) ресурсів та зменшення монополізованості ринків. 2. Розширення та диверсифікація зовнішньоекономічних зв'язків України у напрямку поглиблення зовнішньоекономічних відносин з країнами Європейського союзу, Азії та Африки 3. Проведення активної політики зайнятості для прискорення повернення безробітних до трудової діяльності, створення умов для зниження рівня неформальної зайнятості. 4. Покращення інвестиційного клімату. 5. Розширення використання всіх видів відновлювальної енергетики в умовах її подальшого здешевлення. 6. Розвиток фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації. 7. Покращення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування. 8. Ріст популярності туризму, в т.ч. – зеленого, світоглядного тощо в Україні та в світі. 9. Очікуване зростання зацікавленості іноземних інвесторів до України завдяки продовженню євроінтеграційних процесів та відродженню економіки. 10. Розширення діяльності в Україні проектів міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть громади. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посилення гібридних загроз національній економіці з боку Російської Федерації. 2. Суттєве зростання цін на світових енергетичних ринках. 3. Низький рівень дотримання правових норм, що стримує притік іноземних інвесторів та сприяє розвитку корумпованості. 4. Зниження рівня ґрунтових вод в Черкаській області призводить до загострення проблеми водопостачання у населених пунктах громади. 5. Подальше делегування на місцевий рівень державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів без надання належної матеріально-фінансової бази. 6. Згортання реформ. 7. Зміна політичного курсу країни. 8. Нестабільність курсу гривні. 9. Тиск аграрних холдингів на розвиток малого та середнього бізнесу на селі.

3. Цілі та пріоритети розвитку Михайлівської сільської територіальної громади

Для забезпечення сталого економічного і соціального розвитку Михайлівської сільської територіальної громади, аналізуючи наявний економічний та соціальний потенціал громади, аналізу сильних та слабких сторін, а також загроз та можливостей громади на перспективу, аналізу нагальних потреб сільської територіальної громади і можливостей бюджету на 2023 рік визначено наступні пріоритетні напрямки та цілі виконавчого комітету Михайлівської сільської територіальної громади:

1. Сталий економічний розвиток: природно-географічні, рекреаційні та культурні характеристики громади і її економічна база можуть бути максимально ефективно використані завдяки розвитку підприємництва, туризму, логістики і збільшення надходження інвестицій. Саме це є ключовим фактором становлення громади. Планується покращити ситуацію за рахунок впровадження механізмів заохочення та підтримки дрібного підприємництва, фермерства, формування туристичних пропозицій силами мешканців громади і розвиток її представництва в загальнодержавних туристичних проектах.

2. Формування комфортних умов проживання: завдяки вирішенню інфраструктурних, соціальних, транспортних, безпекових та екологічних питань, можна досягнути поступового розв'язання наявних проблем з підтриманням належного рівня та безпеки життя. Це дасть можливість закласти підґрунтя подальшого розвитку Михайлівської громади, як території, де успішно поєдналися аграрний і промисловий сектори економіки та туристично-рекреаційна сфера і, відповідно, досягнуті більш високі стандарти проживання мешканців.

Пріоритетними завданнями є створення максимально комфортних умов жителям громади в отриманні адміністративних, соціальних та інших послуг, безпека населення, створення зручного і якісного транспортного сполучення між населеними пунктами громади та за її межами, здійснюючи необхідні ремонти доріг та мостів, відновлення мереж вуличного освітлення населених пунктів громади. Потрібно провести повну інвентаризацію земель громади з метою її максимально ефективного використання та можливу реалізацію потенційним користувачам.

Для досягнення стратегічного бачення, за кожною стратегічною ціллю були визначені операційні цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою. Стратегічні цілі повинні давати відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади:

Михайлівська територіальна громада - культурна, історична, аграрна та рекреаційна громада, розташована на березі річки Тясмин, вздовж автомобільної дороги Н01. Ініціативне та працююче населення і дієва місцева влада забезпечили можливості для самореалізації та розвитку підприємництва, аграрного і переробного бізнесу, туризму та досягнення європейських стандартів життя. Природа наділила громаду корисними копалинами і природно-рекреаційними зонами. Стародавні, могутні ліси та екологічно чисті водойми сформували умови для відпочинку і відтворення населення, збереження культурної та духовної спадщини краю.

Малюнок 2 Стратегічне бачення, стратегічні та операційні цілі

Операційні цілі деталізовані в завданнях. Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада намагатиметься досягнути цілей свого розвитку.

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
1. Сталий економічний розвиток	1.1. Розвиток підприємництва та залучення інвестицій	1.1.1. Підготовка об'єктів для залучення інвестицій
		1.1.2. Удосконалення процедур залучення інвестицій
		1.1.3. Популяризація інвестиційних можливостей громади
		1.1.4. Покращення інфраструктури підтримки бізнесу
		1.1.5. Розвиток комунальних підприємств громади
		1.1.6. Підтримка у створенні нових та розвитку діючих малих підприємств та приватних бізнесів
	1.2. Підтримка сільського господарства та агропереробки	1.2.1. Підтримка розвитку сільськогосподарської кооперації, фермерства та підприємництва на селі
	1.3. Розвиток туризму та рекреації	1.3.1. Оцінка та розвиток туристично-рекреаційного сектору громади
		1.3.2. Промоція туристично-рекреаційних можливостей громади
	1.4. Впровадження енергоефективності в громаді	1.4.1. Розвиток альтернативної енергетики
1.4.2. Підвищення енергозбереження в громаді		
2. Формування комфортних умов проживання	2.1. Розвиток інфраструктури громади	2.1.1. Покращення інфраструктури водозабезпечення сільських територій
		2.1.2. Покращення дорожньої інфраструктури громади
		2.1.3. Створення належних умов для системи поводження з ТПВ
		2.1.4. Озеленення та благоустрій територій
		2.1.5. Облаштування зон відпочинку та дитячих майданчиків у населених пунктах громади

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
		2.1.6. Розвиток спортивної інфраструктури
		2.1.7. Покриття швидкісним Інтернетом та мобільним зв'язком території всієї громади
	2.2. Підвищення якості життя громади	2.2.1. Поліпшення матеріально-технічної бази закладів соціальної сфери
		2.2.2. Залучення громадських організацій до реалізації спільних проектів
		2.2.3. Чисті водойми в громаді
		2.2.4. Створення умов для здорового способу життя населення, в т.ч. у сфері відпочинку та фізичної культури
		2.2.5. Створення безпечного середовища для мешканців громади
	2.3. Підвищення активності та ініціативності мешканців і бізнесу громади	2.3.1. Розвиток громадських ініціатив
		2.3.2. Залучення жителів та бізнесу територіальної громади до вирішення місцевих проблем
		2.3.3. Покращення можливостей для всебічного розвитку молоді
		2.3.4. Розвиток фінансової грамотності

4. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МИХАЙЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Основною метою Програми соціально - економічного розвитку Михайлівської сільської територіальної громади на 2023 рік є покращення соціального добробуту громади та її економічного зростання.

Показники економічного і соціального розвитку Михайлівської сільської територіальної громади на 2023 рік характеризують динаміку розвитку громади, яку передбачено досягти в результаті реалізації запланованих у Плані заходів, що наведені у таблиці 2.

4.1. План заходів Програми соціально-економічного розвитку Михайлівської сільської територіальної громади на 2023 рік

Таблиця 2

№ з/п	Конкретний захід	Обсяг фінансування всього грн.	Джерела фінансування 2023 рік			Інші джерела	Відповідальний за виконання
			Державний бюджет	Обласний бюджет	Місцевий бюджет		
1	Поточний та капітальний ремонт об'єктів комунальної власності Михайлівської сільської територіальної громади	За наявності коштів					Виконком сільської ради
2	Поточний ремонт доріг комунальної власності в населених пунктах Михайлівської сільської територіальної громади	За наявності коштів					Виконком сільської ради

Фінансування Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів бюджету сільської територіальної громади, в межах видатків, затверджених рішенням сільської ради щодо виділення та спрямування коштів на виконання вказаної Програми, коштів державного бюджету, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг видатків визначається рішенням Михайлівської сільської ради або при внесенні змін до показників на відповідний бюджетний рік сільської ради.

5. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ.

Сесія Михайлівської сільської ради визначає першочерговість виконання заходів з урахуванням пріоритетних напрямків Програми і наявності фінансових та інших ресурсів.

Основні показники та окремі заходи Програми можуть коригуватися з урахуванням соціально-економічної ситуації в громаді та суспільстві з відповідним погодженням сесією сільської ради.

Механізм реалізації заходів та контроль за виконанням Програми передбачає:

- сільська рада затверджує Програму соціально-економічного розвитку Михайлівської сільської територіальної громади на 2023 рік;
- заходи Програми враховуються при розробці сільського бюджету та користуються пріоритетним правом при фінансуванні як із сільського бюджету, так і з інших джерел фінансування не заборонених законодавством;
- для виконання кожного заходу призначаються відповідальні особи за реалізацію даного заходу;
- постійний моніторинг виконання основних показників та заходів;

- щорічний розгляд питання про стан виконання Програми на засіданнях виконавчого комітету Михайлівської сільської ради. Звіт про реалізацію Програми щорічно заслуховується на сесії Михайлівської сільської ради;
- підготовку розпорядчих документів Михайлівської сільської ради з питань її виконання;
- відповідальність виконавців, що беруть участь у реалізації заходів;
- інформація про хід реалізації Програми висвітлюється в звіті сільського голови та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Михайлівської сільської ради.

Координацію діяльності виконавців Програми здійснює відділ бухгалтерського обліку, звітності, економічного розвитку та господарської діяльності виконавчого комітету Михайлівської сільської ради.

Виконання Програми потребує постійного моніторингу. Ефективна система моніторингу складається з постійного відстеження досягнутих результатів та їхнього порівняння з запланованими показниками.

Моніторинг - єдиний спосіб переконатися в тому, що результати роботи відповідають тому, що було заплановано.

В процесі моніторингу будуть відслідковуватися такі дії:

- прогрес у реалізації кожного завдання порівняно з запланованими у плані дій;
- фактичні витрати часу і фінансових ресурсів порівняно з запланованими;
- зміни в організаціях та їх персональному складі, які можуть вплинути на спроможність виконувати доручені їм заходи;
- зміни у зовнішньому середовищі, які можуть викликати необхідність змін у програмі;
- оцінка результатів після реалізації Програми.

Головний спеціаліст відділу
бухгалтерського обліку, звітності,
економічного розвитку та господарської
діяльності виконкому сільської ради

Надія ВАКУЛЕНКО